

GRATULACJE

Ceramika Tułowice

Dokładnie 9 lutego 2023 roku podczas IV Dni Ceramiki Tułowickiej w odnowionym budynku dworca kolejowego oficjalnie zostało otwarte Muzeum Ceramiki "Tułowice pokolei". Mieliśmy zaszczyt gościć na uroczystym otwarciu, gdzie przemawiał Prezes Ceramiki Tułowice - Jarosław Męcik.

Siedzibą muzeum jest stary dworzec PKP, który został generalnie wyremontowany z inicjatywy gminy. Aż w trzech pomieszczeniach dawnego dworca mieszczą się sale wystawiennicze, w których można podziwiać wyroby nieistniejącej już Fabryki Porcelitu Tułowice S.A. Sale wprowadzają zwiedzających w trzy oddzielne tematy: historia, projektanci oraz technologie. Dla zwiedzających w salach przygotowano specjalne ścieżki zwiedzania, które pozwalają na głębsze zrozumienie historii i tradycji ceramiki tułowickiej.

Muzeum jest miejscem, gdzie można poznać historię powstania i rozwoju ceramiki w Tułowicach, a także zobaczyć, jak powstawały te unikatowe produkty. W Muzeum zgromadzono szeroki zbiór ceramiki tułowickiej, w tym oryginalne wyroby z różnych okresów istnienia firmy - od 1947 do 2001 roku. Można tu zobaczyć nie tylko naczynia codziennego użytku, ale także wyjątkowe i rzadko spotykane eksponaty, takie jak wazony, patery czy figurki.

Czwarta sala przeznaczona jest jako miejsce dla nadchodzących wydarzeń. *TUŁOWICE poKOLEI* w swojej ofercie posiada również wiele atrakcji, takich jak warsztaty ceramiki, zdobnictwa, malowania porcelany czy tworzenia mozaik, porcelany i sitodruku, będą również wystawy, prelekcje i spotkania z artystami. We wszystkich wydarzeniach będą mogły uczestniczyć szkoły, zorganizowane grupy i turyści indywidualni.

Otwarcie *TUŁOWICE poKOLEI* jest wyjątkowym wydarzeniem dla całego regionu i stanowi okazję do promocji ceramiki tułowickiej na arenie krajowej i międzynarodowej. Muzeum jest również ważnym centrum kulturalnym, które łączy pokolenia i przekazuje wiedzę o historii i tradycji ceramiki.

Nowiny Nyskie

Z inicjatywy gminy w wyremontowanym budynku dawnego dworca PKP otwarto muzeum „TUŁOWICE poKOLEI”. W trzech pomieszczeniach wystawienniczych prezentowany są wyroby nieistniejącej już Fabryki Porcelitu Tułowice S.A.

Z okazji otwarcia muzeum odbyła się uroczysta gala, w której wzięli udział posłowie, władze wojewódzkie i samorządowe, a także wieloletni pracownicy tułowickiej fabryki. Wszyscy podkreślali znaczenie otwarcia muzeum, bo przecież porcelana ma w Tułowicach ponad 200-letnią tradycję.

W muzeum można zobaczyć zastawy stołowe i deserowe, filiżanki, kubki, kufle, patery oraz wazony produkowane od 1947 do 2001 roku. Muzeum składa się z sal: historycznej, projektantów oraz technologicznej. Z kolei w czwartej sali będą się odbywały zajęcia dla szkół ze zdobnictwa – malowania porcelany czy tworzenia mozaik. Starania o otwarcie muzeum trwały ćwierć wieku.

Jak mówił podczas otwarcia burmistrz Andrzej Wesołowski, muzeum jest hołdem dla pokoleń ceramików z Tułowic. - Cieszę się, że to wszystko jest kultywowane przez przedsiębiorstwa powstałe na dawnej tradycji. Tułowicka

porcelana nie zaginie, bowiem powstały cztery firmy, które zajmują się tworzeniem porcelany, ale też kultywowaniem tradycji – mówił burmistrz. W Tułowicach już na początku XIX wieku zaczęto wytwarzać fajans, a potem porcelanę. 15 maja 1946 zakład przejęły polskie władze i zaczęto kompletować maszyny. Produkcja ruszyła na nowo już w 1947 roku. Po przejściu frontu zakład został jednak zdewastowany a maszyny wywiezione po całym Śląsku. Przez krótki czas wyrabiano jeszcze porcelanę korzystając ze wzorów niemieckich. Brak w Polsce surowca i pieniędzy do jego importu spowodował, że wykorzystano tworzywo wytwarzane z glin z okolic Bolesławca nazwanego porcelitem.

W latach 70. pracowało tutaj 1500 osób. Produkowano nawet 36 mln porcelany rocznie. Pracowali nie tylko mieszkańcy Tułowic (często całe rodziny), ale także okolicznych miejscowości. Wyroby w dużej części były eksportowane, m.in. do Ameryki i krajów Orientu.

Po transformacji ustrojowej nastąpiła konieczność przekształcenia państwowego zakładu w spółkę prawa handlowego. Powstała Fabryka Porcelitu „Tułowice SA”. Po przejściu jej przez Narodowy Fundusz Inwestycyjny nastąpiły dramatyczne zmiany – wymieniono ekipę zarządzającą, radę nadzorczą, zerwano kontrakty handlowe, stracono rynki zbytu. Była to równia pochyła zakładu. Jego upadłość ogłoszono w 2001 roku.

Gość Niedzielny

Do niedzieli można bezpłatnie zwiedzić nowo otwarte Muzeum Ceramiki "Tułowice poKolei", które mieści się w budynku tułowickiego dworca.

Ceramika jest produkowana w Tułowicach nieprzerwanie od ponad 200 lat. Jest ona częścią życia wielu mieszkańców i lokalną dumą. Wiele wyrobów z Tułowic trafiało do USA, Kanady, Ameryki Południowej, Australii, Holandii, Szwajcarii czy Skandynawii. Mimo że w 2001 r. upadłość ogłosiła Fabryka Porcelitu Stołowego, która zamknęła pewną epokę, to dziedzictwo i tradycja przetrwały, czego niezbitym dowodem jest fakt, że właśnie od 9 do 12 lutego trwają IV Dni Ceramiki organizowane w sali widowiskowej Tułowickiego Ośrodka Kultury. Wyroby ceramiczne prezentują tułowiccy przedsiębiorcy, którzy podtrzymują ponad dwuwiekową tradycję miejscowości. Ich produkty eksportowane są do 28 krajów świata.

Wraz z zainaugurowaniem Dni Ceramiki, tuż obok, w budynku dworca kolejowego, otwarte zostało Muzeum Ceramiki "Tułowice poKolei", które opowiada o historii, miejscu i ludziach związanych z produkcją z porcelany i porcelitu. Przede wszystkim prezentowana jest tutaj odkupiona przez gminę wzorcownia Fabryki Porcelany Stołowej, działającej w Tułowicach do 2001 roku. Są też znacznie starsze smaczki, czyli porcelanowe wyroby przedwojennej fabryki Schlegelmilchów.

W nowym muzeum, wewnątrz wyremontowanego dworca urządzone zostały trzy sale wystawowe: historyczna, projektantów i technologiczna oraz czwarta sala - warsztatowa, która stanie się przestrzenią dla twórczości artystycznej związanej z ceramiką. Planowane są warsztaty tworzenia ceramiki, sitodruku, malowania porcelany, układania mozaik z ceramiki czy tworzenia biżuterii ceramicznej. Będą w nich mogły brać udział szkoły, zorganizowane grupy i turyści indywidualni.

Do niedzieli 12 lutego muzeum "Tułowice poKolei" można zwiedzić bezpłatnie w godzinach od 9 do 17.

Dodajmy, że choć budynek dworca zmienił swoją funkcję, to stacja kolejowa na trasie Opole - Nysa działa w Tułowicach bez zmian, więc na zwiedzanie można wybrać się koleją.

Szerzej o Muzeum Ceramiki "Tułowice poKolei" napiszemy w "Gościu Opolskim" nr 7/2023 na niedzielę 19 lutego br.